

Мигійський коледж
Миколаївського національного аграрного університету

ЗАТВЕРДЖЕНО
Директор коледжу
О. П. Гофан
« 26 » січня 2021 р.

**Положення про порядок розроблення, затвердження, моніторингу
освітньо – професійної програми**

Положення розглянуто та рекомендовано
до впровадження на засіданні педагогічної ради .
Протокол № 6 від 25.01.2021р

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Нормативна база розробки освітньо – професійних програм.

1.2. Основні терміни та їх визначення

2. РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬО –ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

2.1. Загальні вимоги до ОПП

2.2. Вимоги до запровадження та реалізації освітньо – професійних програм.

2.3. Порядок запровадження нових ОПП

3.МОНІТОРИНГ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД Й ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.

4.ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Нормативна база розробки освітньо - професійних програм.

Порядок розроблення, моніторингу, періодичного перегляду та закриття освітніх програм Мигійського коледжу Миколаївського національного аграрного університету (далі –МК МНАУ) розроблений як складова системи внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу в коледжі. Порядок визначає процедури розроблення, затвердження, реалізації ОПП в коледжі.

Порядок розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про фахову передвищу вищу освіту, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 №1187 (із змінами); Листа Міністерства освіти і науки України від 05.06.2018 № 1/9-377 «Щодо надання роз'яснень стосовно освітніх програм»; Положення про організацію освітнього процесу в Мигійському коледжі Миколаївського НАУ .

Провадження освітньої діяльності у МК МНАУ здійснюється за освітніх програм в межах ліцензованих спеціальностей для задоволення потреб держави та суспільства у підготовці висококваліфікованих фахівців, потреб ринку праці.

Освітньо-професійна програма (ОПП) використовується під час:

- ліцензування спеціальності;
- реалізації освітньої діяльності за ліцензованими спеціальностями, а саме для розроблення навчального плану, робочих програм навчальних дисциплін, складання індивідуальних планів здобувачів фахової передвищої освіти, формування змісту робочих програм навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань тощо;
- атестації майбутніх фахівців;
- акредитації освітньої програми, інспектування освітньої діяльності за спеціальністю.

Мовою викладання та оцінювання за освітніми програмами є державна мова.

1.2 Основні терміни та їх визначення

У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

Акредитація освітньо- професійної програми – оцінювання якості освітньої програми та освітньої діяльності закладу освіти за цією програмою на предмет відповідності стандарту фахової передвищої освіти; спроможності виконання вимог стандарту, а також досягнення заявлених у програмі результатів навчання відповідно до критеріїв оцінювання якості освітньої програми.

Гарант освітньої програми (керівник робочої (проектної) групи) – педагогічний або науково-педагогічний працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має відповідну освіту та/або науковий ступінь за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж педагогічної та /або науково-педагогічної роботи не менше 10 років. Цей працівник може виступати гарантом лише однієї освітньо – професійної програми.

Група забезпечення освітніх програм спеціальності – група педагогічних та/або науково – педагогічних працівників, для яких коледж є основним місцем роботи, і, які відповідають за виконання освітньо – професійних програм за спеціальністю на певних рівнях фахової передвищої освіти, особисто беруть участь у освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним та кадровим вимогам щодо провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти, визначеними Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

Компетентність – здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей.

Ліцензування – процедура визнання спроможності юридичної особи провадити освітню діяльність за певною спеціальністю на певному рівні фахової передвищої освіти відповідно до стандартів освітньої діяльності.

Модернізація ОПП – це форма перегляду ОПП (у вигляді докорінної зміни ОП), що проводиться з метою коригування та вдосконалення спрямування ОПП і зміни її структури, розроблення й реалізації нових цілей, завдань, стратегій. У процесі модернізації може відбуватись зміна фахових компетентностей та програмних результатів навчання ОПП, внаслідок чого може проводитись заміна компонентів ОПП.

Моніторинг ОПП – це постійний, цільовий контроль і діагностика стану освітніх програм на базі систематизації існуючих джерел інформації, а також спеціально організованих досліджень і вимірювань із метою зіставлення реального стану з очікуваними результатами у процесі створення ОПП, відстеження освітнього процесу в межах даної ОПП за чітко визначеними показниками.

Оновлення ОПП – це форма перегляду ОПП у вигляді оновлення окремих елементів ОПП із відповідними змінами в програмах освітніх компонентів, навчальному плані ОПП тощо. В процесі оновлення не можуть змінюватися мета, цілі, завдання, компетентності та результати навчання ОПП.

Освітньо-професійна програма (ОПП) – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). ОПП може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації.

Освітньо – професійна програма повинна містити: перелік освітніх компонентів; її логічну послідовність, вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач фахової передвищої освіти.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна область освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Стандарт фахової передвищої освіти - це сукупність вимог до освітніх програм фахової передвищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня фахової передвищої освіти та спеціальності.

Стейкхолдери – зацікавлені сторони, фізичні та юридичні особи, які мають легітимний інтерес у діяльності організації, тобто певною мірою залежать від неї або можуть впливати на її діяльність. Стейкхолдерів класифікують на зовнішніх та внутрішніх:

- *зовнішні стейкхолдери*: держава, регіональні органи державної влади та органи місцевого самоврядування, роботодавці, абітурієнти та їх батьки, різноманітні громадські об'єднання;

- *внутрішні стейкхолдери*: здобувачі фахової передвищої освіти та їх батьки, педагогічні працівники, адміністрація.

2. РОЗРОБЛЕННЯ, ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

2.1. Загальні вимоги до ОПП

Основу складової місії коледжу, пов'язаної з освітнім процесом, складають освітні програми, що мають забезпечувати відповідність їх змісту сучасним запитам суспільства – здобувачів освіти, роботодавців, держави.

Відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» МК МНАУ має право розробляти та реалізовувати одну або декілька освітньо-професійних програм ОПП у межах ліцензованої спеціальності.

Обсяг освітньої програми становить:

- для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою на основі базової загальної середньої освіти становить 240 кредитів;

- для підготовки фахових молодших бакалаврів за освітньо-професійною програмою на основі повної загальної середньої освіти становить 180 кредитів;

Освітньо - професійна програма має відповідати вимогам стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності за відповідним рівнем.

Назви освітньо - професійних програм повинні мати ознаки (ключові слова) назви відповідних спеціальностей (спеціалізацій), за змістом відповідати цим назвам з урахуванням особливостей реалізації освітніх програм на основі

сформованих кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного потенціалу МК МНАУ, його традицій, інших особливостей освітнього процесу.

Необхідно уникати конфлікту назв, зокрема, не використовувати повністю або частково назви інших галузей знань та спеціальностей (включаючи застарілі назви спеціальностей) характерних для них професій і професійних назв робіт, ключових спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, назв інших освітніх програм.

Використання однакових чи практично однакових назв освітніх програм за різними спеціальностями є неприпустимим.

Кожній спеціалізації відповідає окрема освітня програма, тому, до складу однієї освітньої – професійно програми не можуть входити декілька спеціалізацій.

Застосування мови у МК МНАУ визначається законами України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" та "Про освіту".

Складові освітньої програми:

1. Титульна сторінка
2. Передмова
3. Профіль ОПП
 - 1) загальна інформація (інформація про назву навчального закладу; офіційна назва ОПП; кваліфікація (освітня\професійна), що надається; про акредитацію та термін дії; тип диплома та обсяг ОПП; рівень та форму навчання;термін дії ОПП; інтернет-адреса: ОПП);
 - 2) мета ОП;
 - 3) характеристика ОПП (предметна область: галузь знань/спеціальність) технології/інструменти та обладнання; орієнтація ОПП ; основний фокус ОПП; особливості ОПП);
 - 4) придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання;
 - 5) викладання та оцінювання;
 - 6) програмні компетентності (інтегральна компетентність, загальні та спеціальні (фахові));
 - 7) програмні результати навчання
 - 8) ресурсне забезпечення реалізації програми (кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та навчально-методичне)
 - 9) академічна мобільність
4. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність
 - 1) Перелік компонент ОПП
 - 2) Структурно-логічна схема ОПП
5. Форма атестації здобувачів фахової передвищої освіти
6. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми
7. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР)

відповідними компонентами освітньої програми

Освітньо – професійна програма розглядається на засіданні педагогічної ради коледжу та затверджується наказом директора .

2.2. Вимоги до запровадження та реалізації освітньо - професійних програм.

Освітньо – професійна програма запроваджується:

- в межах ліцензованої спеціальності. Ліцензований обсяг для нової освітньо - професійної програми виділяється за рахунок розподілу ліцензованого обсягу в межах спеціальності за певним рівнем фахової передвищої освіти. Розробку освітніх програм здійснює робоча група із розроблення ОПП. Склад робочої групи затверджується директором коледжу за погодженням завідувачів відділень.

Голови циклових комісій створюють проектні групи, керуючись кадровими вимогами щодо забезпечення започаткування освітньої діяльності у сфері фахової передвищої згідно Ліцензійних умов .

Проектна група має складатися з педагогічних або науково-педагогічних працівників, які працюють у закладі освіти за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи та мають досвід роботи.

Керівником проектної групи призначається один з її членів, який має наукову кваліфікаційну категорію і стаж педагогічної та/або науково - педагогічної роботи не менш як десять років . Керівник проектної групи не може в поточному навчальному році одночасно керувати іншими проектними групами. Серед складу проектої групи обирається й гарант ОП, з урахуванням того, що керівник проектної групи може бути гарантом тільки однієї освітньої програми в межах спеціальності.

У складі проектної групи повинні бути не менш як три особи, які мають вищу кваліфікаційну категорію та /або науковий ступінь;

До складу **робочої групи із розроблення ОПП** за спеціальністю входять педагогічні та науково-педагогічні працівники коледжу, які мають кваліфікацію відповідно до спеціальності. Для урахування інтересів стейкхолдерів до складу робочих груп бажано включати потенційних роботодавців.

Серед членів робочої групи обирається кандидатура гаранта освітньої програми, який здійснює загальне керівництво процесом розроблення ОПП, а після запровадження ОПП – процесом її реалізації та модернізації.

Гарант освітньої програми – це педагогічний або науково-педагогічний працівник, який/яка працює за основним місцем роботи, несе відповідальність за якість освітньо-професійної програми, має відповідну категорію та/або науковий ступінь за відповідною чи спорідненою до освітньо- професійної програми спеціальністю, або належний досвід роботи в галузі. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом однієї освітньо-професійної програми.

2.3. Порядок запровадження нових освітньо – професійних програм.

1. Пропозиція та обґрунтування щодо запровадження нової освітньо-професійної програми в межах ліцензованої спеціальності або з метою ліцензування нової спеціальності подаються цикловими комісіями .

2. Склад робочої групи затверджується наказом директора (за погодженням із завідувачами відділень)

3. Робоча група розробляє освітньо- професійну програму.

4. Освітньо-професійна програма розглядається та затверджується на засіданні педагогічної ради коледжу .

5. Після затвердження педагогічною радою освітньо – професійна програма оприлюднюється на офіційному веб-сайті коледжу у розділі «Освітні програми».

6. Рішення педагогічної ради коледжу про затвердження освітньо-професійної програми є підставою для розробки і затвердження навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти за цією програмою.

3. МОНИТОРИНГ, ПЕРІОДИЧНИЙ ПЕРЕГЛЯД Й ОНОВЛЕННЯ ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Основною метою моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм є підтвердження їхньої актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної спеціальності , її затребуваності на ринку праці, підвищення якості та результативності організації освітнього процесу, задоволення потреб здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців.

Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм відбувається за участю зацікавлених сторін (студентів, роботодавців, педагогічних працівників, стейкхолдерів) і передбачає проведення відповідних процедур, пов'язаних зі збором і аналізом інформації щодо змістовності та організації освітнього процесу.

Моніторинг ОПП

Моніторинг ОПП щорічно здійснюють циклові комісії , завідувачі відділень, групи забезпечення освітніх програм спеціальності .

Випускові циклові комісії проводять моніторинг якості змісту професійної підготовки фахівців за ОПП:

- оцінка якості структури та змістовного наповнення ОПП;
- оцінка ступені досягнення цілей та результатів навчання за ОПП,
- оцінка якості кадрового та матеріально-технічного забезпечення;
- оцінка наявності, якості й доступності навчально-методичного забезпечення, зокрема, робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, практик, курсових робіт тощо;
- оцінка наявності, якості й доступності інформаційного забезпечення;

- забезпечення підвищення кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів;
- аналіз дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу за ОПП;
- оцінка якості ОПП стейкхолдерами.

Група забезпечення освітніх програм спеціальності відстежує:

- якість змістовного наповнення ОПП, його відповідність стандартам фахової передвищої освіти ;
- актуальність мети та цілей навчання ОПП;
- коректність структурно-логічної схеми;
- врахування інтересів стейкхолдерів, залучення роботодавців до освітнього процесу;
- публічну доступність до ОПП.

Прийняття або зміна стандарту освітньої діяльності є підставою для розроблення нової освітньо-професійної програми або перегляду діючої. Перегляд освітніх програм відбувається також за результатами самоаналізу та за підсумками акредитації.

Обов'язковий перегляд ОПП проводиться за умови:

- внесення змін до законодавчої бази у сфері освіти та науки;
- затвердження стандартів фахової передвищої освіти за спеціальністю, а також внесення змін до них;
- запровадження нових форм навчання.

Основними критеріями перегляду ОПП виступають:

- результати щорічного моніторингу ОПП;
- результати оцінювання стейкхолдерами якості ОПП;
- приведення у відповідність сучасним вимогам з урахуванням новітніх досліджень у відповідній галузі знань та потреб розвитку суспільства;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру або інших умов реалізації освітньо-професійної програми.

Освітньо -професійна програма може щорічно оновлюватися в частині структурних складових ОПП, зокрема, змісту робочих програм освітніх компонентів (та силабусів), програм практик, тощо. **Оновлення ОПП** виконується шляхом затвердження відповідних змін до 1 вересня поточного року, в якому будуть навчатись здобувачі освіти за зміненою ОПП.

Якщо результати перегляду вимагають реформування чи докорінних змін ОПП, а також, якщо в результаті процедур моніторингу визнано неналежну якість освіти за даною ОПП, то освітня програма підлягає **модернізації**.

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну (більш ніж на 50%) в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може торкатися також мети (місії), програмних навчальних результатів ОПП, її освітніх компонентів, визначених програмних результатів навчання. Зміна виду освітньої програми також відноситься до модернізації.

4.ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Керівництво та контроль за проведенням моніторингу ОПП покладається на завідувача відділенням та керівника групи забезпечення відповідної спеціальності.

Особи, що здійснюють моніторинг ОПП, несуть персональну відповідальність за достовірність і об'єктивність наданої інформації, за правильність обробки даних моніторингу, їх аналіз, використання та конфіденційність результатів.

Відомості про ОПП розміщуються на веб сайті коледжу розділі «Освітні програми», оновлюються не пізніше ніж через 10 робочих днів після внесення змін.

Відповідальність за формування і зберігання паперових (електронних) версій ОПП та за повноту й своєчасність розміщення інформації про ОПП на веб сайті коледжу покладається на заступника директора з навчальної роботи.

Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат оновлення та модернізації ОПП, інформація оприлюднюється на сайті коледжу.